

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 17/105

din 08 iunie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Tatiana Buraga

În conformitate cu prevederile art. 37 alin. (3) lit. a) din Codul audiovizualului, membrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Tatiana Buraga, s-a autosesizat, la 18.04.2018, și a solicitat monitorizarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pe perioada campaniei electorale.

Totodată, membrul CCA, Tatiana Buraga, a solicitat adițional prezentarea periodizată a rezultatelor rapoartelor de monitorizare a postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” concomitent cu rezultatele rapoartelor de monitorizare efectuate în baza Deciziei CCA nr. 10/61 din 17 aprilie 2018.

Conform prevederilor art. 40 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, a monitorizat principalul buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”.

Perioada: 10-20 mai 2018

Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat 29 de subiecte cu caracter politic sau electoral, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali.

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, Ion Ceban a fost mediatizat în volum de 15,3% (06 min. 24 sec.), Andrei Năstase – de 14,4% (06 min. 02 sec.), urmați de Valeriu Munteanu și Constantin Codreanu – cu 13,5% (05 min. 39 sec.) și, respectiv, 13% (05 min. 27 sec.). Candidatul independent Silvia Radu a fost reflectată cu 9,2 la sută (03 min. 50 sec.), Alexandra Can – cu 7 la sută (02 min. 55 sec.), iar Alexandr Roșco a fost prezentat în proporție de 6,1 la sută (02 min. 34 sec.). Reghina Apostolova și Alexandru Mîțu au obținut aproximativ același volum procentual de 5,9 la sută (02 min. 27 sec.) și, respectiv, de 5,8 la sută (02 min. 26 sec.). Victor Strătilă a fost prezentat cu 3,4% (01 min. 25 sec.), Vasile Costiuc – cu 3,2% (01 min. 20 sec.), iar Maxim Braila – cu 3,1% (01 min. 17 sec.).

Candidații electorali: Ion Ceban, Andrei Năstase, Valeriu Munteanu, Constantin Codreanu, Silvia Radu, Alexandr Roșco, Reghina Apostolova și Alexandru Mîțu au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Alexandra Can, Victor Strătilă, Vasile Costiuc și Maxim Braila au fost mediatizați în context pozitiv și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a acumulat 17,7% (08 min. 42 sec.), PUN – 16,4% (08 min. 05 sec.), PL – 13,4% (06 min. 37 sec.), iar PPPDA a obținut 12,3% (06 min. 04 sec.). Cu același volum procentual de 7,8 la sută (03 min. 52 sec.) s-au evidențiat PȘ și ID, urmați de PNL și PCNM cu 6 la sută (02 min. 57 sec.) și, respectiv, 5,4 la sută (02 min. 40 sec.). PRSM a fost mediatizat în volum de 4,9% (02 min. 26 sec.), PVE – de 2,9% (01 min. 25 sec.), PPDA – de 2,8% (01 min. 22 sec.), iar PPRM a fost reflectat în volum de 2,6% (01 min. 17 sec.).

PSRM, PUN, PL, PPPDA, PȘ, ID, PCNM, PRSM și PPDA au fost prezentați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PNL, PVE și PPRM au fost nuanțați atât în context pozitiv, cât și neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 79,8%, iar cota femeilor – de 20,2%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat 24 de subiecte cu caracter politic sau electoral, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali.

Din volumul total al candidaților electorali reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, Ion Ceban a fost prezentat în volum de 55%, iar Andrei Năstase a fost reflectat în volum de 45%.

Candidații electorali: Ion Ceban și Andrei Năstase au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total al partidelor politice mediatizate, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 59,4%, iar PPPDA a acumulat 40,6%.

PSRM și PPPDA au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 99,7%, iar cota femeilor – de 0,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a comis derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, la 18.05.2018 a fost difuzat subiectul despre raportul prezentat de Promo-Lex. Conform datelor prezentate, în ultimele două săptămâni ale campaniei, concurenții electorali au oferit cadouri alegătorilor. Cele mai multe au venit de la PȘ și candidatul independent Silvia Radu. Pavel Postică, director de programe Promo-Lex: *„Candidatul Silvia Radu implică direct alți alegători, la care le oferă sau un condiționar, acolo unde este necesar, amenajarea locurilor de joacă pentru copii...”*. Experții au mai constatat că suma cheltuielilor nedeclarate ale concurenților electorali se ridică la peste un milion de lei. Cei mai mulți bani, peste 450.000 de lei, nu au fost raportați de PSRM, care este urmat de PPDA și PȘ, cu peste 200.000 lei, PL, Silvia Radu, PUN, dar și alte partide. Unele formațiuni politice au făcut donații în fondul electoral mai mari decât permite legea. Pavel Postică, Promo-Lex: *„Pe de o parte, PSRM, pe de altă parte, PL, au făcut donații mai mari de o sută de salarii medii pe economie – din contul partidului în fondul electoral”*. În subiect se mai menționează că și șeful statului, Igor Dodon, a încălcat legislația, acesta a făcut agitație în favoarea lui Ion Ceban și a candidatului de la Bălți, Alexandr Usatîi. Pavel Postică, Promo-LEX: *„Spoturi video de susținere. Este vorba, pe de o parte, de utilizarea resurselor administrative, pentru că imaginea președintelui și însăși Președinția este o resursă, din punctul nostru de vedere. Astfel, implicarea președintelui în campania electorală, în susținerea acestor doi candidați, este incorectă”*. În replică, purtătorul de cuvânt al președintelui Republicii Moldova, Maxim Lebedinschii, a declarat că președintele nu poate fi considerat drept o resursă administrativă. Lipssește poziția părților vizate în subiect. Este de specificat că pe marginea constatărilor din raportul Promo-Lex a fost expusă doar opinia purtătorului de cuvânt al Președintelui Republicii Moldova, Maxim Lebedinschii.

Totodată, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a reflectat prin volumul de timp, în preponderență, Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Pro TV Chișinău” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a*

favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

De asemenea, au fost atestate derogări:

- Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot”.* Astfel, la 02.06.2018 a fost difuzat, în reluare, buletinul informativ „Știrile PRO TV” din data de 01.06.2018. În cadrul buletinului au fost difuzate patru subiecte electorale, din rubrica „Alegeri locale noi 2018”:

La ora 05:15:04 a fost difuzat un material despre raportul Promo-Lex, vizând cei doi candidați, în care se menționează că Ion Ceban nu a raportat cheltuieli de peste 160 de mii de lei, iar Andrei Năstase – de 36 de mii. Observatorii mai spun că cei doi candidați au folosit resurse administrative și au oferit cadouri electorale. Năstase, de exemplu, a organizat o vizită cu alegătorii într-o instituție medicală, în timpul orelor de lucru, iar Ceban a amenajat locuri de joacă și a vopsit o stație de așteptare.

La ora 05:15:38 a fost difuzat un subiect despre cei doi candidați care fac totalurile campaniei și vin cu ultimul mesaj către locuitorii Chișinăului: Candidatul PPPDA la funcția de Primar General al capitalei, Andrei Năstase: *„Socialistul Ion Ceban a preluat stilul, mijloacele și informațiile mincinoase ale holdingului lui Plahotniuc din campania prezidențială. Trebuie doar să ieșim la vot și va fi bine. Chișinăul se iubește, nu se stăpânește”.* Candidatul PSRM la funcția de Primar General al capitalei, Ion Ceban: *„Oamenii s-au săturat de lozinci, s-au săturat de populism, de promisiuni deșarte și de așteptarea soluțiilor concrete și realiste. Vă promit că problemele Chișinăului vor fi rezolvate. Drumurile se vor repara, pe străzile Capitalei va fi ordine. Regret că domnul Năstase nu a acceptat să dezbaterem punctual fiecare problemă”.*

La ora 05:17:02 a fost prezentată o secvență din dezbateră „Eu vreau să fiu primar” a celor doi candidați.

La ora 05:22:10 a fost difuzat un subiect despre mitingul organizat de părinți și elevi privind igiena necorespunzătoare din școli. Prezent la eveniment, Andrei Năstase a declarat: *„Am venit aici ca și om care își dorește ca în orașul Chișinău și în întreaga țară să avem condiții mai bune pentru copii. Era foarte frumos dacă aici era și contracandidatul meu, bănuiesc că este familist sau are copii”.*

La 03.06.2018 a fost difuzat un subiect de la urnele de vot, în cadrul căruia a fost prezentat Ion Ceban, împreună cu familia sa. În cadru a evoluat soția acestuia: *„Sunt mândră de soțul meu. Noi am votat pentru ca acest oraș să fie mai bun, mai frumos. Am votat pentru cel mai profesionist”* (orele de difuzare: 13:03:45; 17:03:04; 20:04:32.)

În perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin scrisoarea f/nr. din 07.06.2018, ÎCS „PRODIGITAL” SRL a declarat că „PRO TV CHIȘINĂU” *„a reflectat campania electorală pentru alegerile locale noi din municipiul Chișinău respectând Codul audiovizualului, Concepția privind reflectarea campaniei electorale, Codul deontologic și toate celelalte acte normative în vigoare”.* Totodată, ÎCS „PRODIGITAL” SRL susține că *„diferența dintre duratele prezentării candidaților – potrivit CCA, 10 puncte procentuale în favoarea socialistului Ion Ceban – putea fi determinată de faptul că Ceban a organizat mai multe evenimente electorale decât candidatul Platformei DA și PAS, Andrei Năstase... Legea nu prevede contabilizarea timpilor de antenă, or, ambii candidați au fost prezentați în știri și emisiuni, iar concurenților vizați de acuzații li s-au solicitat replici. Timpul acordat celor doi a fost cronometrat, conform legii, în cadrul dezbaterilor electorale”.* ÎCS „PRODIGITAL” SRL consideră că afirmația

soției candidatului Ion Ceban că este mândră de soțul său, exprimă sentimentele acesteia și nu îndeamnă alegătorii să ia o anumită decizie, respectiv, nu poate fi calificată drept agitație electorală.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul CCA, Tatiana Buraga, și-a exprimat regretul că datele ultimului raport atestă derogări de la prevederile legislației audiovizuale, menționând, totodată, că pe parcursul campaniei electorale, „PRO TV CHIȘINĂU” este printre puținele posturi de televiziune care a dat dovadă de echidistanță și corectitudine în reflectarea evenimentelor cu caracter electoral. De aceeași părere a fost și președintele CCA, Dragoș Vicol, care a declarat că comportamentul postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a fost unul conform legislației pe durata întregii campanii electorale, cu excepția ultimei perioade.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia nr. 8/47 din 26.03.2018, și ale Deciziei CCA nr. 16/101 din 21.07.2017, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba Raportul de monitorizare al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” cu privire la respectarea legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), efectuat în perioadele: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, ca urmare a autosesizării membrului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Tatiana Buraga, din 18.04.2018 (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

2. A sancționa cu avertizare publică ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000720 din 27.11.16), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (2) lit. a) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

2.1. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000720 din 27.11.16 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

3. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (8) și (9) din Codul audiovizualului, ÎCS „PRODIGITAL” SRL este obligată să comunice publicului motivele și obiectul sancțiunii, precum și să difuzeze în următoarele 48 de ore de la emiterea deciziei, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principala emisiune de știri.

4. ÎCS „PRODIGITAL” SRL va prezenta, în termen de 15 zile, din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

5. ÎCS „PRODIGITAL” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii.

6. Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

7. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (12) din Codul audiovizualului, prezenta decizie este executorie de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi atacată în instanța de judecată de către radiodifuzorul sancționat.

8. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă. .

9. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE

Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL